

Aangekomen 12-09-2024

8-III

MOTIE

EEN BLIJVENDE PLEK VAN DE INDISCHE GESCHIEDENIS IN HET COLLECTIEVE HERDENKEN

De gemeenteraad van Harderwijk, bijeen in de raadsvergadering van 12 september 2024, voor de behandeling van agendapunt 8 met als onderwerp Kadernota 2025-2028, gehoord de beraadslaging:

Constateerende dat:

- U in de kadernota voor het jaar 2025 € 18.000 vraagt ter viering van 80 jaar bevrijding, te besteden aan diverse activiteiten gericht op het bewustmaken van de geschiedenis van oorlog en bevrijding;
- Nederlands-Indië tijdens de Tweede Wereldoorlog een kolonie van Nederland was;
- Harderwijk niet alleen een opleidingsplaats is geweest voor militairen die naar Nederlands-Indië werden uitgezonden, maar ook een plek waar veel mensen uit Nederlands-Indië terugkeerden, mede vanwege de vele defensie vestigingen op de Veluwe, Harderwijk daarmee ook een geschiedenis deelt met veteranen;
- De wijk Tinnegieter werd gebouwd voor Indische Nederlanders toen zij 'genoodzaakt/gedwongen' naar Nederland kwamen;
- De Indische gemeenschap en andere betrokkenen, zoals bijvoorbeeld Molukkers, in Nederland jarenlang weinig ruimte hebben gekregen om haar oorlogstrauma's en verhalen te delen, de gemeenschap zich geremd heeft gevoeld om zich te uiten, en deze groep in de eerste decennia gediscrimineerd werd, waardoor deze geschiedenis vaak onbekend en onderbelicht is gebleven;
- De eerste officiële herdenking van de Indische gemeenschap in Nederland pas in 1970 plaatsvond, en dat het tot 1999 duurde voor het werd uitgeroepen tot een Nationale Herdenkingsdag;
- De Indische gemeenschap bekend staat om een zwijgcultuur, waardoor volgende generaties van Indische Nederlanders soms niet weten wat hun voorouders hebben meegemaakt;
- Trauma's en zwijgen hierdoor onderdeel uit blijven maken van familiesystemen;
- In verschillende gemeenten in Nederland de afgelopen jaren initiatieven zijn genomen om voor het eerst lokale herdenkingen voor de Indische gemeenschap te organiseren, waarbij de opkomst boven verwachting was en niet alleen ouderen, maar ook tweede, derde en zelfs vierde generaties belangstelling toonden;
- De Indische gemeenschap in Harderwijk, ondanks toezegging in de beantwoording van schriftelijke vragen (december 2023), tot minimaal 29 augustus 2024 nog niet actief betrokken is bij het plannen van activiteiten rond 80 jaar bevrijding.

Overwegende dat:

- Herdenken een vorm van erkenning is, en dat het belangrijk is om recht te doen aan de verhalen van de Indische gemeenschap, zowel uit respect voor de veteranen als voor de verschillende generaties van Indische Nederlanders;
- Het vertellen van het verhaal van de Indische gemeenschap in Harderwijk, en in Nederland in het algemeen, vaak onbekend is gebleven en dat dit verhaal nu een goed podium kan krijgen in het bredere herdenkingsprogramma rond 80 jaar vrijheid;

- Inclusiviteit bij het herdenken een belangrijk uitgangspunt moet zijn van de Gemeente Harderwijk, en dat de geschiedenis van de Indische gemeenschap, en waar mogelijk ook de verhalen van Molukkers, een integraal onderdeel moet worden van de activiteiten rond 80 jaar vrijheid.

Verzoekt het college:

1. Zich vanaf vandaag actief in te spannen om de Indische en Molukse geschiedenis ten tijde van de Tweede Wereldoorlog ook in Harderwijk een blijvende plek te geven in het collectieve herdenken, ongeacht de mate van actieve betrokkenheid van de Indische gemeenschap bij de organisatie van deze activiteiten, aangezien de zwijgcultuur binnen deze gemeenschap ervoor kan zorgen dat extra inspanningen nodig zijn om hun verhalen en geschiedenis zichtbaar te maken;
2. ~~Minimaal eenmalig~~ in het kader van 80 jaar vrijheid een herdenking voor de Indische gemeenschap te organiseren op 15 augustus, de dag waarop in Nederland de capitulatie van Japan en het einde van de Tweede Wereldoorlog in Azië wordt herdacht;
3. Met het beschikbare budget voor activiteiten rond 80 jaar vrijheid zich actief in te zetten voor het vertellen van de geschiedenis van de Indische gemeenschap, en van andere betrokkenen, zoals mogelijk Molukkers en Nederlandse veteranen die gediend hebben in Nederlands-Indië, in het bredere herdenkingsprogramma rond 80 jaar vrijheid, door specifieke aandacht te geven aan deze geschiedenis via educatieve activiteiten, tentoonstelling in het Stedsmuseum Harderwijk en eventuele andere vormen van communicatie.

In Overleg met betrokkenen

En gaat over tot de orde van de dag.

Harderwijk Anders

Christel van der Stouw

GroenLinks

Wietske Hollanders

PvdA

Wilco Bos

D66

Anke Buurman-Kuiper

SGP

Jan van Panhuis

VVD

Maaïke van Dantzig